Europa-Parlamentet
2019-2024

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2023/2115(INI)

14.9.2023

UDKAST TIL BETÆNKNING

om kønsaspektet i forbindelse med de stigende leveomkostninger og indvirkningen af energikrisen
(2023/2115(INI))

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

Ordfører: Alice Kuhnke

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 3

BEGRUNDELSE.....10

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om kønsaspektet i forbindelse med de stigende leveomkostninger og indvirkningen af energikrisen
(2023/2115(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til artikel 2, artikel 3, stk. 1, og artikel 3, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union,

– der henviser til artikel 8, 9, 10, 119, 122, 127, 151, 153, stk. 2, 156, 157, 191 og 194 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

– der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig bestemmelserne om sociale rettigheder og ligestilling mellem kvinder og mænd,

– der henviser til FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling, princippet om "ikke at lade nogen i stikken", og navnlig mål 1 om at afskaffe fattigdom, mål 5 om at opnå ligestilling mellem kønnene og forbedre levevilkårene for kvinder og mål 8 om at opnå bæredygtig økonomisk vækst,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. marts 2020 med titlen "Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025" (COM(2020)0152)[1],

– der henviser til stats- og regeringschefernes Versailleserklæring af 11. marts 2022 og navnlig tilsagnet om at "forbedre vores fødevaresikkerhed ved at mindske vores afhængighed af vigtige importerede landbrugsprodukter og rå- og hjælpestoffer, navnlig ved at øge EU's produktion af plantebaserede proteiner",

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF[2],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF[3],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder[4],

[1] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_da.
[2] EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94.
[3] EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1.
[4] EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82.

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU[5],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten[6],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/0970 af 10. maj 2023 om styrkelse af anvendelsen af princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi ved hjælp af løngennemsigtighed og håndhævelsesmekanismer[7],

– der henviser til sin beslutning af 19. maj 2022 om de sociale og økonomiske konsekvenser for EU af den russiske krig i Ukraine – styrkelse af EU's handleevne[8],

– der henviser til sin beslutning af 5. juli 2022 om fattigdom blandt kvinder i Europa[9],

– der henviser til Den Europæiske Revisionsrets særberetning af 26. maj 2021 med titlen "Integration af kønsaspektet i EU-budgettet: Det er på tide at omsætte ord til handling"[10],

– der henviser til Kommissionens henstilling (EU) 2020/1563 af 14. oktober 2020 om energifattigdom[11],

– der henviser til Det Internationale Energiagenturs data om energipriser og afgifter i slutanvendelserne[12],

– der henviser til Den Internationale Valutafonds rapport fra oktober 2022 med titlen "The Fog of War Clouds the European Outlook" (Krigens tåger hindrer Europas udsyn)[13],

– der henviser til Eurostats studie fra 2022 med titlen "Living conditions in Europe" (Levebetingelser i Europa)[14],

– der henviser til Eurostats briefingpapir af 10. februar 2022 med titlen "Energy prices on the rise in the euro area in 2021" (Stigende energipriser i euroområdet i 2021)[15],

---

[5] EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125.
[6] EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17.
[7] EUT L 132 af 17.5.2023, s. 21.
[8] EUT C 479 af 16.12.2022, s. 75.
[9] EUT C 47 af 7.2.2023, s. 2.
[10] Den Europæiske Revisionsret: "Integration af kønsaspektet i EU-budgettet: Det er på tide at omsætte ord til handling", den 26. maj 2021, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_DA.pdf.
[11] EUT L 357 af 27.10.2020, s. 35.
[12] Det Internationale Energiagentur, "End-Use Prices Data Explorer", den 28. april 2023, https://www.iea.org/data-and-statistics/data-tools/energy-prices-data-explorer?tab=Overview.
[13] Den Internationale Valutafond, "The Fog of War Clouds the European Outlook", oktober 2022, https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/REO/EUR/2022/October/English/text.ashx.
[14] Eurostat, "Living conditions in Europe", 2022, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe.
[15] Eurostat, "Energy prices on the rise in the euro area in 2021", den 10. februar 2022, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20220210-2.

– der henviser til Eurofounds rapport af 28. oktober 2022 med titlen "The cost of living crisis and energy poverty in the EU: Social impact and policy responses – Background paper" (Leveomkostningskrise og energifattigdom i EU: Sociale følger og politiske reaktioner – Baggrundspapir)[16]

– der henviser til ligestillingsindekserne for 2021 og 2022 fra Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE)[17],

– der henviser til sin Eurobarometer-undersøgelse fra efteråret 2022[18],

– der henviser til studiet med titlen "Gender perspective on access to energy in the EU" (Adgang til energi i EU set i et kønsperspektiv), der blev offentliggjort af Generaldirektorat for Unionens Eksterne Politikker den 18. december 2017[19],

– der henviser til briefing med titlen "Gender Aspects of Energy Poverty" (Kønsaspekter i forbindelse med energifattigdom), som blev offentliggjort af Parlamentets Generaldirektorat for Interne Politikker den 1. marts 2023[20],

– der henviser til studiet med titlen "The Gender Dimension and Impact of the Fit for 55 Package (Kønsperspektivet og FIT for 55-pakkens indvirkning), der blev offentliggjort af Generaldirektorat for Unionens Interne Politikker den 6. december 2022[21],

– der henviser til briefing med titlen "Energy poverty in the EU" (Energifattigdom i EU), som blev offentliggjort af Parlamentets Generaldirektorat for Interne Politikker den 18. september 2023[22],

– der henviser til udtalelse af 12. maj 2022 fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om energieffektivitet,

– der henviser til Udviklingsudvalgets betænkning af 7. april 2021 om klimaændringernes indvirkning på sårbare befolkningsgrupper i udviklingslandene og udtalelse af 2. oktober 2020 fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling,

---

[16] Eurofound: "The cost of living crisis and energy poverty in the EU: Social impact and policy responses – Background paper", den 28. oktober 2022, https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef22077en.pdf.
[17] Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder, "Gender Equality Index 2021", https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2021) og "2022 Gender Equality Index", https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2022.
[18] Den Europæiske Union, "EP Autumn 2022 Survey: Parlemeter", januar 2023, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2932.
[19] Studie – "Gender perspective on access to energy in the EU", Europa-Parlamentet, Generaldirektoratet for Interne Politikker, Temaafdeling C – Borgernes Rettigheder og Konstitutionelle Anliggender, den 18. december 2017, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596816/IPOL_STU (2017) 596816_EN.pdf.
[20] Briefing – "Gender Aspects of Energy Poverty", Europa-Parlamentet, Generaldirektoratet for Interne Politikker, Temaafdeling C – Borgernes Rettigheder og Konstitutionelle Anliggender, den 1. marts 2023, https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/265960/Briefing_FEMM_IWD_2023_FINAL_EN.pdf.
[21] Studie – "The Gender Dimension and Impact of the Fit for 55 Package, Europa-Parlamentet, Generaldirektoratet for Unionens Interne Politikker, Temaafdeling C – Borgernes Rettigheder og Konstitutionelle Anliggender, den 6. december 2023, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596816/IPOL_STU (2022) 736899_EN.pdf.
[22] Briefing – "Energy poverty in the EU", Europa-Parlamentet, Generaldirektoratet for Parlamentarisk Forskning, den 18. september 2023, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733583/EPRS_BRI (2022) 733583_EN.pdf.

– der henviser til sin beslutning af 10. februar 2021 om begrænsning af uligheder med særligt fokus på fattigdom blandt personer i arbejde[23],

– der henviser til forretningsordenens artikel 54,

– der henviser til betænkning fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A9-0000/2023),

A. der henviser til, at inflationen siden 2021 er steget kraftigt, primært som følge af høje energi- og fødevarepriser og er blevet forstærket af den uberettigede angrebskrig mod Ukraine; der henviser til, at lønningerne ikke forventes at stige lige så hurtigt som inflationen, hvilket vil skabe en leveomkostningskrise; der henviser til, at denne krise udgør en akut trussel mod kvinders livsgrundlag, sundhed, trivsel og adgang til en bolig og samtidig begrænser deres købekraft og evne til at skaffe mad;

B. der henviser til, at Kommissionen i marts 2022 efter Versailleserklæringen vedtog en række foranstaltninger med det formål at støtte Ukraines landbrugsproduktion, styrke EU's modstandsdygtighed og tage brodden af fødevareprisstigningerne for de europæiske forbrugere;

C. der henviser til, at kvinder i al deres mangfoldighed rammes uforholdsmæssigt af konsekvenserne af leveomkostningskrisen, da de hyppigt tilhører den fattigste del af befolkningen, er stærkt repræsenteret i usikre job, har lavere indkomster som følge af løn- og pensionsforskelle og fortsat forventes at udføre størstedelen af det ulønnede omsorgsarbejde, hvilket betyder, at de har færre ressourcer til at beskytte sig mod de negative konsekvenser af krisen;

D. der henviser til, at klimaændringer og klimarelaterede katastrofer skærper leveomkostningskrisen og risikoen for fattigdom; der henviser til, at de grupper, der allerede er økonomisk trængt, rammes hårdest af volatiliteten i det på fossile brændstoffer baserede energisystem, mens energi- og fødevarevirksomheder opnår rekordhøje profitter;

E. der henviser til, at energifattigdom er et udbredt problem i hele Europa, da mellem 50 og 125 millioner mennesker ikke har råd til passende termisk komfort inden døre;

F. der henviser til, at kvinder, navnlig enlige forældre og personer, der oplever intersektionel forskelsbehandling på grund af etnicitet, race, migrationsstatus, seksuel orientering, handicap eller alder, hyppigere rammes af energifattigdom; der henviser til, at dette betyder, at den aktuelle leveomkostningskrise vil skærpe den kønsafhængige energifattigdom i EU;

G. der henviser til, at der er ringe kendskab til eller få tilgængelige data om, hvordan energifattigdom påvirker kvinder i EU; der henviser til, at EU's observatorium for energifattigdom ikke offentliggør kønsopdelte data i sine offentligt tilgængelige sæt af indikatorer; der henviser til, at kun få medlemsstater har vedtaget definitioner af energifattigdom og indikatorer for energifattigdom, og at disse sædvanligvis ikke tager hensyn til køn;

[23] EUT C 465 af 17.11.2021, s. 62.

H. der henviser til, at Kommissionen ikke har opfyldt sit tilsagn i strategien for ligestilling mellem kønnene om at integrere et kønsperspektiv i alle sine større initiativer, herunder den europæiske grønne pagt og relaterede politikker;

I. der henviser til, at Kommissionen i henhold til traktaterne er forpligtet til at fremme ligestilling mellem kønnene; der henviser til, at Den Europæiske Revisionsret imidlertid ikke mener, at et kønsperspektiv er blevet integreret i EU-budgettet;

J. der henviser til, at ligestillingsspørgsmål stort set ikke er til stede i genopretnings- og resiliensfacilitetens søjler for grøn og digital omstilling, hvilket udgør en forspildt chance for at integrere ligestilling mellem kønnene effektivt i klima- og miljømålene;

K. der henviser til, at et kønsperspektiv er fraværende i medlemsstaternes og EU's politikker og foranstaltninger, der har til formål at imødegå og afbøde virkningerne af leveomkostningskrisen; der henviser til, at omkring to tredjedele af de foranstaltninger, som medlemsstaterne har indført for at afbøde de stigende inflationsrater, ikke er rettet mod særlige grupper i sårbare situationer og kun tilvejebringer kortsigtede løsninger og ikke svar, der kan bidrage til en socialt retfærdig og grøn omstilling;

Feminisering af energifattigdom og kønsrelaterede reaktioner på krisen

1. opfordrer Kommissionen til at opfylde kommissionsformand Ursula von der Leyens tilsagn om at fremme ligestilling mellem kønnene i al politikudformning; opfordrer til en europæisk grøn pagt og en retfærdig og socialt retfærdig omstilling, der fungerer for alle, ved at udvikle en kønstransformativ intersektionel strategi til bekæmpelse af energifattigdom og ved at øge offentlige investeringer i sociale, økonomisk overkommelige og energieffektive boliger;

2. opfordrer medlemsstaterne og EU til hurtigst muligt at garantere økonomisk overkommelige forsyningstjenester og fødevarer til lavindkomsthusstande og navnlig dem, der udsættes for intersektionel forskelsbehandling; understreger, at ingen bør være nødt til at fryse, når vinteren er på sit højeste, eller lide under varmen i de stegende hede sommermåneder, og opfordrer medlemsstaterne og EU til at forbyde afkobling fra energileverancer;

3. opfordrer medlemsstaterne til at øge de offentlige investeringer i politikker, hvis direkte eller indirekte formål er at modvirke de negative virkninger af leveomkostningskrisen for kvinder i al deres mangfoldighed, til at sikre adgang til offentlige tjenester af høj kvalitet inden for pleje, uddannelse, sundhed – herunder seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder – og boliger, og til at beskytte ofre for kønsbaseret vold;

4. opfordrer Kommissionen til at vurdere og, hvis det er relevant, foreslå nye retsakter for at modvirke finansialiseringen af boligmarkederne og forhindre spekulanter i at gøre boliger prismæssigt utilgængelige;

5. fremhæver, at adgang til elektricitet spiller en afgørende rolle for fattigdomsbekæmpelse og for at sikre fuld og lige deltagelse i samfundet; opfordrer EU og medlemsstaterne til at anerkende retten til energi;

6. opfordrer Kommissionens Generaldirektorat for Energi til at udvikle en kønshandlingsplan, der integrerer kønsaspektet, herunder retten til energideling som

nævnt i direktiv (EU) 2018/2001, i al EU's energilovgivning, og udvikler specifikke foranstaltninger og målrettede fonde for at bekæmpe feminiseringen af energifattigdom;

7. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at kønsaspektet og intersektionelle dimensioner indarbejdes i alle ordninger for energieffektivitet og elektricitet fra vedvarende energikilder med henblik på at støtte de borgere, der er mest berørt af energifattigdom;

8. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at anmode Eurostat om kønsopdelte data om energifattigdom; opfordrer i denne forbindelse EU's observatorium for energifattigdom til i samråd med Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder, Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder og Det Europæiske Miljøagentur at anvende sådanne data til at udvikle og udvælge kønsspecifikke indikatorer, der muliggør evidensbaseret politikudvikling på dette område;

9. opfordrer Kommissionen til at forlange, at medlemsstaterne gennemfører kønsspecifikke konsekvensanalyser i nationale energi- og klimaplaner, herunder når de rapporterer om energifattigdom;

Hen imod en kønsinkluderende grøn omstilling

10. minder om, at den grønne omstilling er nødvendig for at undgå alvorlige fremtidige kriser og øget fattigdom; minder endvidere om, at den grønne omstilling kun vil være socialt retfærdig, hvis den indeholder et kønsperspektiv og garanterer lige muligheder for kvinder og personer, der oplever intersektionel forskelsbehandling; opfordrer derfor Kommissionen til at udpege en EU-koordinator for køns- og klimaspørgsmål, der råder over tilstrækkeligt personale og tilstrækkelig finansiering, og til at indføre kønsspecifikke konsekvensanalyser i alle EU's politikker og lovgivning, navnlig initiativer inden for rammerne af den europæiske grønne pagt;

11. understreger, at kvinder har en strategisk rolle at spille i den grønne omstilling, da de er centrale aktører i udviklingen af bæredygtige og økologisk forsvarlige forbrugs- og produktionsmønstre samt i erhvervslivet og politikudformningen;

12. beklager, at kvinder er betydeligt underrepræsenteret på vigtige poster, hvor der træffes politiske beslutninger vedrørende klimaændringer og miljø, og opfordrer EU og medlemsstaterne til at sikre lige og forskelligartet repræsentation på beslutningstagende poster på tværs af EU's institutioner, statslige organer og offentlige myndigheder på alle forvaltningsniveauer;

13. opfordrer Kommissionen til at mindske kønsskævheden i energisektoren og sikre, at kvinder har lige adgang til uddannelseskurser om energieffektivitet og til nye jobmuligheder i energisektoren;

14. opfordrer Kommissionen og Rådet til at forpligte sig til kønsbudgettering og sikre anvendelse heraf på hele EU-budgettet, og at Den Europæiske Revisionsrets anbefalinger gennemføres fuldt ud, herunder i forbindelse med midtvejsevalueringen af den nuværende flerårige finansielle ramme og gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten;

°

° °

15. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Leveomkostnings og energikrisen – kvinder rammes hårdest

Europa oplever i øjeblikket en leveomkostnings- og energikrise af et omfang, der er næsten uden sidestykke i den nyere historie. Over hele kontinentet kæmper folk for at klare dagen og vejen og må vælge mellem "varme eller mad".

I begyndelsen af 2022, efter covid-pandemien, var Den Europæiske Union parat til at "trække i arbejdstøjet for at gøre Europa grønnere, mere digitalt og mere modstandsdygtigt"[1]. Men den 24. februar invaderede Rusland Ukraine.

Ud over de enorme menneskelige lidelser, som Ruslands krig mod Ukraine og dets befolkning har forårsaget, har krigen også i massivt omfang påvirket forsyningskæderne, ført til kraftige stigninger i energi- og fødevarepriserne og sendt inflationen på himmelflugt. Inflationen fik i 2022 Den Europæiske Centralbank til at hæve renten for første gang i 11 år.

Desværre indtraf inflationsstigningen, før de mest sårbare sociale grupper kunne nå at komme sig efter covid-19-pandemien, hvilket forværrede levevilkårene for mange europæiske borgere yderligere.

Millioner af husstande har nu behov for hjælp på grund af disse stigninger i leveomkostninger og energipriser. Når man imidlertid gå tallene nærmere efter, fremgår det, at de har en kvindelig slagside.

Kvinder i Europa oplever flere socioøkonomiske udfordringer og større fattigdom end mænd. Generelt er kvinders job mere usikre, deres lønninger er lavere, og de udfører hyppigere ulønnet arbejde med pasning af børn. Når det drejer sig om adgang til uddannelse, sundhedspleje, beskæftigelse og sociale tjenester, oplever nogle grupper af kvinder indbyrdes forbundne former for forskelsbehandling. Dette gælder også kvinder over 65 år, kvinder med handicap og kvinder fra etniske minoriteter.

Siden covid-19 er uligheden mellem mænd og kvinder blevet større, og den nuværende leveomkostningskrise rammer kvinder uforholdsmæssigt hårdt på grund af deres lavere gennemsnitsindkomst, dårlige og ineffektive boliger og afhængighed af sociale ydelser. I 2021, før krisen, levede over 20 millioner flere kvinder end mænd under fattigdomsgrænsen i EU. Med det nuværende tempo for fremskridt er EU mindst 60 år fra at opnå ligestilling mellem kønnene[2].

Ursula von der Leyen lovede, at "ingen ville blive ladt i stikken", men glemte den grønne pagt

Vi ved, at kvinder er i større risiko for at blive ramt af energifattigdom, dvs. mangel på adgang til økonomisk overkommelige energiressourcer. Dette er en anerkendt udfordring på EU-plan. Europa-Kommissionen henviser til, at "energifattigdom er et udbredt problem i hele Europa, da mellem 50 og 125 millioner mennesker ikke har råd til ordentlig indendørs termisk

[1] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/recovery-plan-europe_da
[2] https://sdgwatcheurope.org/cost-of-living-crisis-exacerbates-poverty-for-women-in-europe/

komfort";

Der foreligger imidlertid kun få data om, hvordan energifattigdom påvirker mænd og kvinder i EU. Kun få medlemsstater har vedtaget definitioner på energifattigdom og indikatorer for energifattigdom, men disse tager sædvanligvis ikke hensyn til køn.

Allerede i 2016 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning om adgang til energi, hvor der opfordredes til en kønsdimension i alle energipolitikker. Desværre er der kun gjort få fremskridt på trods af talrige opfordringer fra Europa-Parlamentet og løftet fra Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, om, at den europæiske grønne pagt ikke "ville lade nogen i stikken".

På trods af den nuværende Kommissions tilsagn om at integrere kønsaspektet i alle sine vigtigste initiativer er koblingen mellem ligestilling mellem kønnene og politikområderne i den europæiske grønne pagt samt i genopretnings- og resiliensfaciliteten utilstrækkelige.

I praksis kan det, som Kommissionen hidtil har leveret med hensyn til den grønne pagt, beskrives som en EU-finansieret kønsblind grøn omstilling, der risikerer at øge de eksisterende kønsmæssige og intersektionelle uligheder.

Også i Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 10/2021: "Integration af kønsaspektet i EU-budgettet: Det er på tide at omsætte ord til handling" slås det fast, at Kommissionen ikke opfylder sin traktatbaserede forpligtelse til at fremme ligestilling mellem kvinder og mænd inden for alle områder af politikudformning og -gennemførelse. Rapporten konkluderer, at indikatorer og kønsopdelte data ofte mangler i forbindelse med politikudviklingen, og at dette forhindrer analyser af integration af kønsaspektet[3]. Følgelig formår initiativerne under den grønne pagt og genopretnings- og resiliensfaciliteten ikke at sikre ligestilling mellem kønnene.

Også i EIGE's "Ligestillingsindeks for 2023: Kønsligestilling og den europæiske grønne pagt" understreges manglen på data af høj kvalitet, og der henvises til, at de nuværende indikatorer ikke er formålstjenlige. Alt for ofte er data ikke kønsopdelte, og indikatorerne er ikke kønsorienterede. De tilgængelige EU-statistikker måler derfor ikke spørgsmål, der er relevante ud fra et intersektionelt kønsperspektiv.

Manglen på dokumentation er en central udfordring for Kommissionen, hvis tilsagnet om at "ikke lade nogen i stikken" er alvorligt ment. Hvis både kvinders og mænds forskellige behov og bekymringer skal integreres på succesfuld vis i de politikker, der gennemfører den europæiske grønne pagt, er der behov for at have adgang til intersektionelle fakta. Dette er afgørende for at sikre lige adgang til den historisk set exceptionelle finasiering og de rige muligheder, som den grønne omstilling giver.

Den grønne pagt skal prioritere social retfærdighed for at bekæmpe kønsbestemt fattigdom

Europa befinder sig atter i en nødsituation i form af en betydelig energikrise, som er affødt af vores afhængighed af fossile brændstoffer og et volatilt energimarked.

Den europæiske grønne pagts sociale aspekter og vores energipolitikker er afgørende for at

[3] https://www.eca.europa.eu/da/publications?did=58678

opfylde EU's klimamål og afbøde de socioøkonomiske konsekvenser af Ruslands krig mod Ukraine.

I øjeblikket betaler de mest sårbare EU-borgere prisen for volatiliteten som følge af vores energisystems afhængighed af fossil energi. Fattigdom rammer især kvinder, og allerede i 2021, inden den aktuelle krise, levede over 20 millioner flere kvinder end mænd under fattigdomsgrænsen i EU.

Europa-Parlamentet har fremsat adskillige markante erklæringer om ligestilling mellem kønnene og energiomstillingen. I sin beslutning af 17. februar 2022 anerkendte Parlamentet, at kvinder stadig står over for strukturelle og kulturelle hindringer for deltagelse i alle aspekter af gennemførelsen af energi- og klimaomstillingen[4].

Strukturelle problemer kræver strukturelle løsninger. Derfor skal intersektionelle data og en kønsorienteret tilgang afspejles i EU's politikudformning for at imødegå stigningen i kønsbestemt fattigdom. Gennemførelsen af den europæiske grønne pagt udgør en mulighed for at leve op til tilsagnet om integration af kønsaspektet og et intersektionelt perspektiv i alle EU's aktiviteter, herunder i EU's budgetteringsproces.

Betænkningen indeholder en række foranstaltninger med henblik på at bekæmpe stigningen i kønsbestemt fattigdom og gentager Europa-Parlamentets talrige opfordringer til Kommissionen om at opfylde sit løfte om at sikre en grøn omstilling, som fungerer for alle.

Det kan konkluderes, at sikring af en socialt retfærdig grøn omstilling er en absolut forudsætning for, at den grønne pagt kan blive en succes og for at opnå ligestilling mellem kønnene i Den Europæiske Union.

[4] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-02-17_DA.html